AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. PROJEKTUOJAMO STATINIO PAŽINTINIAI DUOMENYS

Projektuotojas	**SĮ “Kauno planas”** Kęstučio g.66a, Kaunas Tel.nr.+370 37 220146, info@kaunoplanas.lt
Statytojas	**Kauno miesto savivaldybė** Laisvės al.96, Kaunas
Kompleksas	Kauno Ąžuolyno parko (nekilnojamojo kultūros paveldo vertybė /toliau-NKPV/ unikalus kodas 17381) teritorija tarp Vydūno al., Radvilėnų pl., Tunelio g. ir Dariaus ir Girėno stadiono. Į tvarkomą teritoriją neįeina įsiterpę sklypai Tunelio g.37 (Dainų slėnis), Vydūno al.4, taip pat miško kvartalų dalyse, kuriose neprojektuojami takai ar aikštelės.
Statinio projektas	Kitos paskirties inžinerinių statinių, esančių Kauno Ąžuolyno parke, Kaune, rekonstrukcija
Objektai	Takai, aikštelės, įrenginiai.
Statinių kategorija	Kitos paskirties inžineriniai statiniai
Statybos adresas	Adresas nesuteiktas, valstybinė žemė, Kauno m., teritorija prie Vydūno al., Radvilėnų pl., Tunelio g. ir Dariaus ir Girėno stadiono.
Statybos rūšis	Rekonstrukcija, nauja statyba.
Projektavimo etapas	Projektiniai pasiūlymai.
Projekto dalis	Sklypo sutvarkymo-architektūros.
Projekto vadovas	Artūras Nosenko, A1758

Statiniai ir įrenginiai projektuojami nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės teritorijoje Kauno Ąžuolyno parke (unikalus kodas 17381).
Numatomas tvarkymas esamai skulptūrinei grupei "Poilsis",aut.L.Strioga (un. kodas 8420), kuri yra Kauno Ąžuolyno parko teritorijoje ir turi nustatytą 492 kv.m ploto apsaugos zoną.
Kitos į nekilnojamojo kultūros paveldo registrą įtrauktos vertybės, kurios ribojasi su tvarkoma teritorija:

- Dekoratyvinė skulptūra "Jaunystė", aut.D. Palukaitienė, H. Zukauskas (kodas 14985);
- Operos solistės Adelės Galaunienės ir menotyrininko Pauliaus Galaunės namas (kodas 16670);

- Kauno Ąžuolyno sporto statinių kompleksas (kodas 31618);
- Miesto istorinė dalis, vad. Kauno Žaliakalnio 1-oji (kodas 31280);
- Kauno miesto istorinė dalis, vad. Žaliakalniu (kodas 22148).

Projektas rengiamas remiantis 2016 06 22 Kauno miesto savivaldybės administracijos paraiška-susitarimu Nr.SR-1821(55) pagal paslaugų teikimo sutartį. Projektiniai pasiūlymai parengti, vadovaujantis teisės aktais, projektavimo sąlygomis ir kitais privalomaisiais projekto rengimo dokumentais.

Rengiant projektą, atsižvelgiamą į lygiagrečiai tuo pat metu rengiamus gretimų objektų techninius projektus: Dainų slėnio rekonstrukcijos techninis projektas (rengėjas “UAB “Metro architektūra” Sporto g. ir Šlovės alėjos sutvarkymo techninis projektas (rengėjas SĮ“Kauno planas”) ir Radvilėnų pl. rekonstrukcijos techninis projektas (rengėjas SĮ“Kauno planas”).

Parko statiniai ir įrenginiai skirti pėsčiųjų ir dviratininkų susisiekimui iš Žaliakalnio į Naujamiestį (bendramiestinė jungtis tarp Dainavos, Gričiupio ir miesto centro), poilsiui, rekreacijai, istorijos ir gamtos pažinimui, sporto ar kultūriniams renginiams.

2. ATLIKTI STATYBINIAI TYRINĖJIMAI IR TYRIMAI

- **Inžineriniai geodeziniai tyrinėjimai.** Šiuos tyrinėjimus atliko subrangovinė įmonė.

- **Geologiniai tyrinėjimai.** Šiuos tyrinėjimus atliko hidrotechninį projektą rengusi įmonė. Geotechninis zondavimas nebuvo atliktas užsakovo valia, nes gruntai seni ir susigulėję.

3. TRUMPAS STATYBOS SKLYPO APIBŪDINIMAS

Projektas rengiamas 11,7 ha Kauno Ąžuolyno parko plotui, kuriame numatoma atnaujinti ir papildyti esamą inžinerinę infrastruktūrą. Iš viso parką sudaro apie 78ha.

Sklypas nesuformuotas. Žemė valstybinė. Visa teritorija patenka į valstybinį mišką ir jo kvartalus. Projektas rengiamas esamų statinių rekonstrukcijai (takai, aikštelės) ir naujų statinių statybai (aikštelės, laiptai).

Žemės naudojimo apribojimai:

- nekilnojamojo kultūros paveldo vertybė -Kauno Ąžuolyno parkas (un. kodas 17381);
- Skulptūrinės grupės "Poilsis", aut.L.Strioga (un. kodas 8420) apsaugos zona;
- Valstybinis miškas;
- BAST teritorija- "NATURA 2000"- niūriaspalvio auksavabalio buveinės apsaugai svarbi teritorija;
- Esamų inžinerinių tinklų apsaugos zonos.

Esantys statiniai: Ąžuolyno parke pagal registro duomenis registruoti nekilnojamieji daiktai - Kiti inžineriniai statiniai- Ąžuolyno parko statiniai, bei elektros ir vandentiekio linijos.

Inžineriniai tinklai ir įrenginiai: Ąžuolyno parke yra įrengtos elektros perdavimo linijos ir apšvietimo linijos, vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos linijos, ryšių linijos.

Sanitarinė ir ekologinė situacija. Ąžuolyno parko situacija gera. Nėra susikaupusių šiukšlių ar aplinkai kenksmingų medžiagų. Nėra aplinkui ir gamybinių objektų.

4. TRUMPA ESAMOS BŪKLĖS ANALIZĖ

Bendroji dalis. Didesnioji Ąžuolyno dalis lygi, tik pietrytinis pakraštys išraižytas gilių, medžiais ir krūmais apaugusių poledynmečio laikotarpiu suformuotų erozinių griovų, kurios leidžiasi į Girstupio upelio slėnį.

Dėl savo gamtinės vertės ir geros dislokacijos Ąžuolyno teritorija intensyviai naudojama poilsiui ir rekreacijai. Parke išskirtinos atskiros funkcinės zonos: pietvakarinėje parko dalyje – sportinės paskirties zonos - Dariaus ir Girėno sporto kompleksas *(stadionas, teniso aikštynai, aptarnavimo pastatai, į parką įsiterpusi atvira lengvosios atletikos/mėtymų aikštė)*; pietinėje dalyje – rekreacinės/kultūrinės paskirties zona – Dainų slėnis su eroziniame šlaite įrengta žiūrovine erdve ir privažiavimų bei prieigų takais; šiaurinėje dalyje – Vydūno gatve ribojas. su Žaliakalnio gyvenamu rajonu *(į Ąžuolyną įsiterpęs kitos paskirties sklypas – anksčiau buvusi oranžerija, dekoratyvinių augalų medelynas ir jo priklausiniai)*; rytinė ir pietrytinė parko dalys – išraiškaus erozinio proceso suformuoto reljefo gamtiniai kompleksai.

Parke suformuotas/įrengtas istoriškai susiklostęs takų tinklas: pagrindinėmis kryptimis įrengti asfaltbetonio dangos takai, gamtinėse teritorijose – miško takai. Dėl nepakankamo/ netinkamo takų tinklo atskirose plotuose vyksta teritorijos digresija.

Augmenija, gyvūnija: Visoje parko teritorijoje dominuoja natūralūs savaiminės kilmės lapuočiai - ąžuolai, liepos, klevai, uosiai, drebulės ir kiti medžiai. Didžiausia parko vertybė yra 100-300 metų ąžuolai, kurių kamieno skersmuo siekia 100-160 cm. Tokie medžiai yra labai svarbūs ne tik dėl savo istorinės ir estetinės vertės, bet ir kaip retųjų rūšių buveinės. Remiantis mokslininkų teiginiais galima teigti, kad Ąžuolyno augimvietei gali būti keli tūkstančiai metų.

2005 metais, vykdant gamtinės įvairovės tyrimus, parko teritorijoje užregistruoti 59 rūšių paukščiai, 29 paukščių rūšys įrašytos į Europoje globaliai nykstančių rūšių sąrašus. Svarbiausias bestuburių faunos atstovas Žaliakalnio Ąžuolyne yra Niūraspalvis auksavabalis (*Osmoderma eremita*). Tai vienas rečiausių Lietuvoje ir Europoje sutinkamų vabalų. Dėl jo ir kitų vertybių Kauno Ąžuolynas yra Europos ekologinio tinklo ‚Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST). Pagal BAST apsaugos ir tvarkymo reikalavimus, siekiant išsaugoti Niūriaspalvio auksavabalio populiaciją, draudžiama kirsti džiūvančius ir sausus ąžuolus, rekomenduojama išsaugoti senus drevėtus medžius.

Kauno miesto savivaldybės užsakymu 2014 metais Lietuvos gamtos fondas atliko drevėtų medžių, tinkamų Niūriaspalviui auksavabaliui gyventi, inventorizaciją Kauno Ąžuolyne ir jo prieigose. Apibendrinant tyrimų rezultatus nustatyta, kad saugoma vabalų rūšis patikimai aptikta ir gyvena Kauno Ąžuolyne, Vytauto parke, Parodos kalno parke, S. Dariaus ir S. Girėno sporto centro teritorijoje. Vabalai ar jų gyvybinės veiklos pėdsakai rasti senų medžių drevėse, žievės plyšiuose. Šiose teritorijose želdinių būklė auksavabalių populiacijai gyventi palanki - medynai seni, atviri ir prižiūrimi. Darbo metu buvo nustatyti ir specialiomis lentelėmis pažymėti medžiai, kuriuose gyvena Niūriaspalvis auksavabalis arba yra tinkami vabalui gyventi. Šie medžiai suinventorizuoti su gprs koordinatėmis ir atsispindi topografiniame plane. Pagrindiniai veiksniai, keliantys grėsmę rūšies išlikimui, yra netinkama medžių-

senolių priežiūra ir esamų buveinių užpavėsinimas. Ši vabalų rūšis įsikuria tik saulės apšildomuose medžių kamienuose, todėl ataugantis tankus pomiškis mažina populiacijos išlikimo galimybes.

Esamos situacijos įvertinimas/ būklės analizės darbai:

- Bendrojo plano sprendinių vertinimas
- Gamtinio karkaso lokalizavimo planinės struktūros analizė (atraminio teritorijos analizės plano ir planavimo pagrindo parengimas; teritorijos, bendrojo kraštovaizdžio ir atskirų komponentų – miško, kelių ir takų, įrenginių planinės struktūros ir būklės analizė);
- Esamų ypač saugomų gamtinių kompleksų , t.sk. „Natura 2000“ analizė
- Esamų rekreacinių įrenginių būklės ir funkcinio tikslingumo vertinimas;
- Matavimai ir topografinio plano tikslinimo/papildymo lauko bei kameraliniai darbai);
- Teritorijos lankytojų apklausa (pokalbiai su įvairių amžiaus parko lankytojais ir naudotojais; esamos situacijos ir numatomos perspektyvos lyginamoji charakteristika);
- Stebėjimas (pagrindinių į mišką vedančių pėsčiųjų srautų stebėjimai; lankytojų srautų miško takais, poilsio ir rekreacijos zonų stebėjimai);
- Fotofiksacija (miško takų ir reginių perspektyvų įvertinimas ir fiksacija; atskirų objektų ir įrenginių fiksacija).
- Istorinių- ikonografinių bei projektinių duomenų archyvinė paieška.

5. ISTORINĖ APŽVALGA IR KULTŪROS PAVELDAS

Didžiulės ąžuolų girios seniausiais laikais plytėjo Lietuvoje. Ąžuolams ypač tiko pietvakarių Lietuvos klimatas ir dirvožemiai. Kaip tik tokios sąlygos buvo Kauno apylinkėse. Po Žalgirio mūšio, atsivėrus prekybiniams vandens keliams į Europą, miškus pradėti masiškai kirsti ir medieną gabenti į vakarus. Vėliau, prasidėjus karams, miškų naikinimas Lietuvoje sumažėjo.

Miškai aplink Kauną masiškai pradėti naikinti 1882 m., prasidėjus Kauno tvirtovės statybai. Visiškai miškai buvo iškirsti kairiajame Nemuno krante, svarbiausioje tvirtovės gynybai pusėje. Ąžuolyno plotas išliko tik tarp tuometinės Kauno teritorijos, apribotos dabartiniais Senamiesčiu bei Naujamiesčiu ir gynybinių įtvirtinimų žiedo šiaurės rytinėje ir šiaurinėje tvirtovės pusėje – VI, VII fortų ir centrinio įtvirtinimo atkarpos, tačiau tada pravesti tvirtovės keliai – Tunelio, K.Baršausko gatvės atskyrė Žaliakalnio ir Aukštųjų Šančių ąžuolyno plotus. Nors šios teritorijos taip pat priklausė tvirtovei, tačiau ąžuolai čia išliko.

Nuo 1880 m. pietiniame ąžuolų girios pakraštyje, vietovėje, vadintoje Petro kalnu įkurtas dabartinis Vytauto parkas.

Po Pirmojo pasaulinio karo, įsikūrus Nepriklausomai Lietuvos Respublikai, Kaunui tapus laikinąja Lietuvos sostine, miestas ėmė intensyviai plėstis, pradėta įsisavinti tvirtovei priklausiusias teritorijas Žaliakalnyje ir Aukštuosiuose Šančiuose. Žaliakalnyje pradėtos intensyvios statybos. Pravestos ir gyvenamaisiais namais užstatytos dabartinės Perkūno, Vydūno alėjos, Vaižganto, Radastų ir kitos gatvės, 1923

m. sudarytame A.Jokimo ir Frandseno plane ąžuolyno teritorijoje suprojektuotos naujos gatvės, jeigu šis planas būtų įgyvendintas, Ąžuolynas būtų visai sunaikintas. 1922 – 1925 m. parduoti sklypai tarp dab. Vaižganto g. ir Perkūno al. 1930 m. Ąžuolyne įsikūrė miesto sodininkystė. Buvo įkurtas stadionas, pastatyti Kūno kultūros akademijos rūmai, sporto halė. Ąžuolyno dalyje, atskirtoje K.Petrausko gatvės iki 1940 m. veikė Žemės ūkio ir pramonės parodos.

Tačiau apie 1930 m. pradėta kalbėti, kad Ąžuolynas turi tapti parku, miestiečių poilsio vieta. 1930 m. vienas garsiausių Lietuvos architektų E.Frykas sudarė Ąžuolyno išplanavimo projektą, kuris buvo neįgyvendintas.

Kitas Ąžuolyno išplanavimo projektas (autorius nenustatytas) buvo patvirtintas miesto tarybos 1935 m. Tada pradėti teritorijos tvarkymo darbai. 1937-1939 m. Kauno miesto plane užfiksuoti tuo metu realiai esantys ir pravedinėjami Ąžuolyne takai. Esama reali plano struktūra dalinai skyrėsi nuo projekto. Buvo formuojama iškilminga memorialinė zona su plačiais takais, susijusi su numatytu Dariaus ir Girėno paminklo pastatymu. Projekte buvo numatyta žymiai sumažinti šiltnamių zoną. Minimame plane dar likusi ir 1939 m. aerofotonuotraukoje taip pat rodoma šiltnamių zona iki Radvilėnų plento. Aerofotonuotraukoje gana gerai matomi takai, tai rodo, kad Ąžuolyno teritorija nebuvo tankiai apaugusi medžiais ar krūmais. Tuometinėje spaudoje buvo nuolat rašoma, kad Ąžuolynas visas iškasinėtas, lėtai tvarkomas „primena apkasų plotus“. Matomai iki Antrojo pasaulinio karo nebuvo suspėta sutvarkyti parko. Pokarinę būklę rodo 1947 m. planas, kur užfiksuoti tikrai pravesti ir per karą išlikę takai. Neišliko iškilmingų plačių struktūra, skirta paminklui statyti. Atsirado nauji takai palei šiltnamių teritoriją ir takas nuo jau sumažėjusios šiltnamių teritorijos link Radvilėnų plento.

1967 m. pagal architekto V.Zubovo projektą įrengtas vadinamas Dainų slėnis – žiūrovų amfiteatras ir estrada.

Spaudoje minima, kad apie 1955 m. architektė T.Šešelgienė parengė Ąžuolyno parko sutvarkymo projektą. Kituose straipsniuose kaip tuometinio projekto autorius minimas architektas V.Zubovas. Tuometinio projekto nepavyko surasti. 2016 m. lapkričio mėn. UAB „Kauno komprojektas“ archyve rastas T.Šešelgienės projektas, datuojamas 1976-1977 m. Šiame projekte beveik pilnai atkurtas 1935 m. patvirtintas projektas, nors atsisakyta plačių alėjų, skirtų Dariaus ir Girėno paminklo išryškinimui. Pagal šį projektą buvo tvarkoma Ąžuolyno dalis, apribota K.Petrausko g., Vydūno al., Radvilėnų pl., Tunelio g., užstatymo prie Perkūno al. sklypų š/r ribomis. Ąžuolyno sporto statinių komplekso sklypo ribomis.

Kauno Ąžuolyno parkas įrašytas į LR NKV registrą 2006-05-16, objektui suteiktas unikalus kodas 17381, nustatytas vietinis reikšmingumo lygmuo, teritorijos plotas – 844200.00 kv. m. Nustatytas istorinis, kraštovaizdžio, želdynų vertingųjų savybių pobūdis.

Rengiant dabartinį Ąžuolyno parko sutvarkymo projektą, panaudota istorine medžiaga (1935 m. projektu, 1937, 1947 m. esamos būklės planais, architektės T.Šešelgienės projekto sprendiniais. Išaiškinta, kiek dabartinė Ąžuolyno plano struktūra atitinka istorinę ir kokiu mastu įgyvendinti T.Šešelgienės projekto sprendiniai.

Projekto kultūros paveldo dalies idėja – išsaugoti tarpukario laikotarpiu suformuotą, bet pilnai neįgyvendintą plano struktūrą, kuri dominavo realizuotame arch. T.Šešelgienės projekte.

Projekto sprendiniai nepažeidžia 2016-11-24 akte Nr. KM - RM -70, „Dėl duomenų patikslinimo“ nustatytų Kauno Ąžuolyno parko (u/k 17381) vertingųjų savybių:

- laisvo „angliško“ išplanavimo plano struktūros;
- išsaugojamos vaizduojamojo meno formos – skulptūros, mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai – tiltelis;
- žemės ir jos paviršiaus elementai – reljefas;
- išlikusių iki 1940 m. susiformavusių takų tinklas;
- ąžuolų medynai, augimvietė;
- istoriškai susiklosčiusi parko paskirtis;
- nepažymėta vertinimo tarybos akte senųjų sentikių kapinių vieta.

Visi saugotini elementai bus užfiksuoti atskirame brėžinyje.

6. PARKO TVARKYMO PROJEKTINIŲ SPRENDINIŲ APRAŠYMAS

Bendra *Ąžuolyno* parko planinė struktūra nekeičiama – išlaikomas istoriškai susiklostęs takų tinklas ir principinis zonavimas. Išlaikomi susiformavę priėjimo takai ir įėjimai į parką ir kitos jungtys. Parko teritorija nagrinėjama kontekste su aplinkinėmis teritorijomis, siekiama, kad *Ąžuolynas* ir kaimynystėje esantys objektai turėtų reikiamas jungtis/sąsajas ir teiktų miestui pridėtinę vertę.
Projektu nesprendžiamas papildomas automobilių aikštelių įrengimas – *Ąžuolyne* tam nėra vietos. Esamų automobilių parkavimo aikštelių gerinimas ar naujų įrengimas sprendžiamas gatvių ir kitų aplinkinių teritorijų tvarkymo projektais. Naudojamos esamos aikštelės prie Radvilėnų pl., Tunelio g. ir S. Dariaus ir S. Girėno stadiono prieigose. Keleivių išlaipinimui Radvilėnų pl. zonoje, priešais Zoologijos sodo įėjimą, naudojama esamomis lengvųjų automobilių ir autobusų sustojimo aikštelėmis, grįstos betoninėmis trinkelėmis. Pagal STR 2.06.04:2014“Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ vietų skaičius minėtose prie gatvių įrengtose aikštelėse atitinka reikalaujamus normatyvus. Automobilių vietų skaičius nustatytas taip pat pagal STR 2.06.01 :1999 VI skyr. 2dalį: sporto įrenginiai 5.1, sporto aikštės be vietų žiūrovams: 1 vieta 250 m² aikštės ploto. Parko autoaikštelių teorinis pajėgumas 78000 m² : 250 m² = 312 vietų, neįgaliųjų automobiliams – 4 proc. Maksimalus lankytojų krūvis: 1 lankytojas = 50 m². 78000:50 = 1560 žmonių.
Gamtiniu ir kultūriniu požiūriu vertinga *Ąžuolyno* tertorija tvarkoma pagal „Natūra 2000“ reikalavimus, su pagal kultūros vertybių reikalavimus suformuota peizažiniam parkui būdinga, atvirų - uždarų erdvių kaita.

Parko struktūra (erdvės ir funkcijos)
Kauno Ąžuolyno parko erdvių įvairumas yra gamtinių ir antropogeninių veiksnių sąveikos rezultatas. Judant per parką nuo Vydūno alėjos link Girstučio slėnio, kuris paskutinį šimtmetį buvo transformuotas į miesto transporto arteriją, erdvių įvaizdis keičiasi nuo lygumoje augančio miško iki ledynmečio suformuotų ir sezoniškai pasirodančių upokšnių raguvų stačiais šlaitais. Viena raguva dar tarpukariu buvo pritaikyta visuomeninei funkcijai- Dainų švenčių renginiams, o XX a. viduryje buvo transformuota į tribūnomis įrengtus šlaitus ir aikštę, per kurią nutiestas takas jungia žemutinę Girstučio slėnio terasą su viršutine- parku. Takų tinklas sujungia šiuos

objektus rišlia sistema, kuri tarnauja ryšiams tarp Žaliakalnio istorinės dalies, Sporto g., Dariaus ir Girėno sporto komplekso teritorijos, Tunelio g. ir Radvilėnų pl., įskaitant Zoologijos sodą ir A.Mickevičiaus slėnį.
Atsižvelgiant į nusistovėjusius funkcinius ryšius ir takų tinklą, Kauno Ąžuolyno parko erdvinė struktūra toliau numatoma vystyti išlaikant fizinius, vizualinius ir funkcinius ryšius.

Parko vakarinė dalis skirta trijų visuomeninų objektų, skirtų pritraukti masinius žmonių srautus, erdve- Dainų slėnio, stadiono ir parke esančios pievos. Takų paskirtis šioje parko dalyje - pėsčiųjų srautams išskirstyti, kuriamas klasikinio parko įvaizdis tik su būtiniausia infrastruktūra- takai, suoliukai, šviestuvai.

Parko šiaurinėje dalyje palei pagrindinį parko taką tarp pėsčiųjų Sporto g. ir Radvilėnų pl. taip pat siūlomas sudaryti klasikinis reprezentacinis Ąžuolyno įvaizdis, numatant atnaujinti takus, įrengti šviestuvus ir pastatyti suoliukus, abiejuose parko pagrindiniuose įėjimuose įrengti informaciniu/ pažintinius stendus. Tako paskirtis- tik pėsčiųjų judėjimas, esant dideliam poreikiui, projektuojamas atskiras dubliuojantis naujas dviračių takas, kuris bus patogi ir svarbi jungtis tarp miesto dalių. Šis takas, pagrindinė parko ašis, jungia skirtingas parko erdves, judant šia parko ašimi jau susiformavusios erdvės sukuria įvairovę: medynai su išraiškingomis senųjų ąžuolų grupėmis, atvira pieva, tvenkiniai bei Stumbro skulptūros aikštelė.
Buvusią miesto sodininkystės teritoriją ateityje reikia įtraukti į šią parko teritoriją - sukurti viešojo maitinimo ir kultūrinių bei sveikatinimo pramogų zoną (restoranas/kavinė su oranžerija; sveikatinimo erdvė; muzikinė-dailės parodų erdvė; ąžuolyno mėgėjų bendruomenės erdvė ir kt.). Ši su *Ąžuolynu* susieta teritorija turi būti versli ir teikti paslaugas *Ąžuolyno* lankytojams. Tuo tikslu turi būti rengiami šios teritorijos su *Ąžuolynu* susieto vystymo projektai.

Parko pietrytinė/pietinė dalis, suskaidyta į penkias viršutines terasas, atskirtas giliomis raguvomis, sudaro mažiausiai paliestą (išskyrus Dainų slėnį ir jo prieigas) gamtinę aplinką. Projektu numatoma visu perimetru nuo parko įėjimo vakaruose prie stadiono iki poilsio aikštelės prie Radvilėnų pl. esamų susiklosčiusių gruntinių takų įrengti skaldos takelius su poilsio/apžvalgos aikštelėmis, projektuojamas botaninis takas, sveikatingumo-bėgimo trasa. Numatomos funkcijos iš esmės atitinka esamą poreikį ir naudojimą.

Pav. 1 Ortofotografija, 1936-1940m.

Projektu numatoma labiau išvystyti ilgiausią „terasą“ tarp raguvų, kas buvo numatyta tarpukario laikotarpiu, išlikusioje ortofotografijoje (žiūr. Pav. 1 Ortofotografija, 1936-1940m.) matyti formuota išraiškinga ašis sudaryta iš takų ir parterinio gėlyno, kuri buvo nukreipta į ilgąją terasą, arba Tunelio ir Radvilėnų g. sankirtą. Iki šių dienų išsaugota, neapželdinta medynais didelė pieva (dabartinis metimų sektorius) ir išlaikytas asfalto takas, link dviejų judrių gatvių sankirtos- Tunelio ir Radvilėnų. Šio tako pabaigoje susikerta esamų keturių gruntinių takų ašys, vienas iš jų veda šlaitu žemyn į Tunelio g., čia numatomi įrengti mediniai laiptai. Taip pat numatoma atkurti ryšį ir su A.Mickevičiaus slėniu, įrengiant laiptus kitame šio kalno šlaite, laiptų apačioje siūlomas statyti nusileidimas į tarpukariu statytą granitinių blokų pralaidą esamam upokšniui, po Radvilėnų pl. Esamos pralaidos gabaritai tinkami žmonėms praeiti į Mickevičiaus slėnį.

Šiai parko zonai priskiriama kasdienio naudojimo funkcija, kurios reikšmė socialine prasme daugiau lokalinė nei bendramiestinė. Takų tinklas užtikrina patogų patekimą, o gamtinė struktūra sudaro fizinę ir vizualinę izoliaciją nuo reprezentacinių parko erdvių su esamais Kauno Ąžuolyno parko identitetu tapusiais objektais ir jų erdves jungiančiais tranzitiniais takais. Pasinaudojant šiomis galimybėmis bei ta sąlyga, kad šiame miško kvartale Nr.40 yra atviresnių medynų plotų ir susiformavusių pievelių, sporto treniruoklių ir vaikų žaidimų aikštelės yra išdėstomos atokiai vizualine prasme, bei nesudaromi šeimų susikirtimo taškai su kitais parko lankytojais.

Parko vidurinė dalis, kurios sąlyginis centras- pagrindinių takų susikirtimas su „Stumbro“ aikštele, esamo gruntinio tako pagrindu, atkuriamas skaldos dangos takas, sudarantis beveik taisyklingą apskritimą. Šis žiedinis takas yra išlikusio saugomo takų tinklo akcentas. Takas šiaurinėje dalyje susijungia su nauju dviračių taku, o pietryčių dalyje, sąlytyje su raguvomis „prijungia“ skaldos takelius (botaninis takas). Takų susikirtimų vietose formuojamos aikštelės. Sąlytyje su dviračių taku- aikštelė skirta sportininkų (riedutininkų, dviračtininkų) galimiems susibūrimams, komandiniam

sportui ar sporto klubų/bendruomenių renginiams. Sąlytyje su gamtos takeliais- kelių funkcijų aikštelės- rekreantų poilsiui ir gamtinio tako edukacijai (botaninio tako informaciniai stendai/rodyklės).

Numatomi papildantys takų tinklą ryšiai, formuojant naują kryptį, jungiančią Vydūno alėją- „Stumbrą“- poilsio/edukacijos aikštelė, numatomi tilteliai-Dainų slėnis.

6.1. Drenažo, vandentiekio ir lietaus kanalizacijos tinklų atnaujinimas

Teritorijos paviršinio vandens *(liūčių, polydžio)* nuvedimas sprendžiamas renovuojant esamą griovių ir lėkščiašlaičių vagų sistemą, įrengiant pralaidas per protakas. Nauji ir esami takai projektuojami su pralaidomis žemiausiose vietose. Probleminėse užsemiamose zonose numatomos paviršinės uždaro drenažo sistemos, skirtos nuleisti linkusius užsemti plotus (palei Radvilėnų pl. ties kapinėmis ir užsemiamose zonose iš vakarinės tvenkinio pusės- drenažas išvedamas į atkuriamą tvenkinį).

Linkusių užmirkti vietų tvarkymas

Planuojamoje teritorijoje esminis paviršiaus formavimas neatliekamas. Atliekami perteklinio paviršinio vandens nuvedimo gerinimo darbai esamomis protakomis, lėkščiašlaitėmis vagomis ir grioviais juos gerinant taip, kad nebūtų pakenkta vertingiems/pažymėtiems medžiams ir bendrijoms.

Ąžuolyno/augimvietės teritorija suformuota poledynmečio tirpsmo – su nuolydžiu į Girstupio slėnį ir turėjo ąžuolų augimvietei tinkamą natūralų nuotekį. Paviršinis vanduo teka į rytinėje teritorijos dalyje – sąlytyje su Girstupio slėniu esančias erozines raguvas.

Šiaurinėje *Ąžuolyno* dalyje (prie Vydūno alėjos) buvo susiformavusios kelios natūralios kūdros, kurios buvo naudojamos rekreacijai. Vėliau, jas užpylus gruntu, liko lokalios, aplinkiniams ąžuolams ir kitiems medžiams nekenkiančios lomos, į kurias suteka aplinkinis paviršinis vanduo.

Ankstesniuose *Ąžuolyno* tvarkymo perioduose buvo iškasti vandens nuvedimo kanalai, grioviai ir lėkščiašlaitės vagos. Tačiau, tinkamai jų netvarkant, jos apaugo medžiais, užako ir nebeatlieka savo funkcijų. Įvertinant reikalingą sausinimo poreikį, jas reikia valyti iškertant priaugusius savaiminius medžius ir krūmus, iškopiant susikaupusias organines sąnašas. Vertingi protakose augantys medžiai rekomenduojami palikti, protakos formuojamos apeinant šaknų sistemas. Šie darbai ir jų įgyvendinimas numatomi miškotvarkos projekte.

Įrengiant takus ir atliekant kitus žemės paviršiaus formavimo darbus, nebuvo įrengtos tinkamos pralaidos, nesuformuotos natūralaus paviršinio vandens nuvedimo sistemos: takų sankasų zonose susidarė patvankos ir užmirkę plotai. Numatoma įrengti pralaidas per esamus takus ir naujai įrengiamus takus.

Vandens nuvedimas ir su juo susiję žemės darbai projektuojami prisitaikant prie esamo reljefo. Protakos nevedamos pažymėtų ir kitų vertingų medžių gyvybinės erdvės zonose -privaloma išsaugoti gyvybinę erdvę.

Teritorijos paviršinio nuvedimo nuolydžiai gerinami Radvilėnų plento kryptimi, siekiant užtikrinti paviršinio vandens nuvedimą į esamą lietaus surinkimo griovį greta Radvilėnų plento. Minėto griovio atkarpas gali tekti kanalizuoti dėl numatomų automobilių parkavimo vietų įrengimo virš jo.

Gamtiniu/*Ąžuolyno* klimatologiniu požiūriu ąžuolams nekenkiančios šlapynės - tai vertybės, kurias reikia skatinti numatant tinkamus tvarkymo būdus: įrengti

reguliuojamas patvankas pastoviam drėgmės palaikymui, įveisti augimvietę atitinkančią sumedėjusią ir žolinę augmeniją.

Nustatomos šlapžemių tvarkymo priemonės siekiant sudaryti sąlygas ąžuolyno agimvietės augalų bendrijoms. Vedant takus šlapžemėse turi būti taikomos techninės priemonės – įrengiamos tinkamos, ekosistemų nepažeidžiančios takų sankasos arba pakelti (betono/ metalo / medžio konstrukcijų) takų fragmentai.

Siekiant išvengti išgraužų ir erozijos, koncentruoto vandens nuvedimo vietose vietoje numatytų pralaidų gali būti įrengiami latakai (prioritetai skiriami natūralioms, aplinkai priimtinoms priemonėms ir medžiagoms);

Numatoma galimybė atstatyti ankstesniais projektais įrengtą patvanką/tvenkinį.

6.2. Apšvietimo tinklai ir vaizdo stebėjimo sistemos

Esamų lauko apšvietimo sistemų vietose projektuojamos naujos apšvietimo linijos pėsčiųjų, dviračių ir riedutininkų takuose bei pažintiniuose raguvų takuose, apšviečiami pavieniai išskirtiniai ąžuolai arba jų grupės, apšviečiamos esamos sklulptūros- „Stumbras“ ir „Poilsis“.

Elektros apšvietimo tinklai rekonstruojami pagal ESO išduotas sąlygas (vykdymo etapai numatomi pagal rekonstruojamų takų svarbą ir eiliškumą). Apšvietimo sistema pertvarkoma įrengiant LED šviestuvus. Siekiant nepakenkti saugomų vabzdžių populiacijai, taikomi „šiltų“ spalvų LED šviesos šaltiniai. Įvertinant Niūraspalvio auksavabalio apsaugos poreikį (netūrėtų būti naudojami mėlyna spalva šviečiantys šviestuvai ir kt.), apšvietimo sąlygos derinamos su šios srities reglamentus nustatančiais specialistais. Prie esamų pagrindinių takų apšvietimo tinklai rekonstruojami įrengiant/naudojant energiją tausojančius šviestuvus. Įrengiamas apšvietimas prie rekonstruojamų/ gerinamų intensyvaus naudojimo takų. Siekiant ilginti parko naudojimo paros laiką, šviestuvais, prožektoriais apšviečiami nuo pagrindinių takų nutolusios aikštelės ir kiti objektai – estetiškai patrauklios medžių grupės ir pavieniai medžiai. Apšvietimo sistemos *(kabeliai, šviestuvai ir kt.)* neįrengiami medžių gyvybinėje erdvėje, ypač prie šaknų kamienų. Apšvietimo būdas- ant stulpo tvirtinami prožektoriai.

Naujai projektuojamos silpnųjų elektros srovių kabelių linijos, kurios eis bendromis tranšėjomis su naujai projektuojamais apšvietimo tinklais, siekiant minimizuoti kasinėjimų darbus. Pastarosios linijos skirtos parko video stebėsenai. Vaizdo kameros pozicionuojamos prie tranzitinių parko takų įėjimų ar sankryžų bei prie intensyvaus lankymo aikštelių.

Pav. 2. Takų, medžių ir skulptūrų šviestuvai

6.3. Esamų takų atnaujinimas

Šiuo metu visas parko zonas, erdves ir aikšteles jungia tranzitinių ir lokalių takų tinklas. Pagrindiniai takai skirti tranzitui, atskirų zonų jungtims, įėjimams į parką, patekimui į konkrečias veiklos zonas, lankytojų atėjimui – išėjimui mugių, koncertų, miesto švenčių ar sporto renginių metu. Takai – asfaltbetonio dangos, žvyruoti pagerinto ar natūralaus grunto (miško takai).

Ryšiams pagal parko teritorijos funkcinį zonavimą užtikrinti esamų takų bazėje kuriama diferencijuota parko pėsčiųjų, dviratininkų, riedutininkų ir kt. takų sistema**.** Dviratininkų ir riedutininkų takai atskiriami nuo pėsčiųjų takų ir vaikų žaidimo aikštelių.

Kadangi *Ąžuolyną* kerta tranzitinis viso miesto dviratininkų srautas tarp Dainavos ir Laisvės alėjos, o išplėsti esamą taką iki pėstiesiems ir dviratininkams reikalingų parametrų nėra galimybės, reikia įrengti naują dviračių taką nuo S. Dariaus ir S. Girėno paminklo iki Radvilėnų plento ir Vydūno alėjos sankryžos esamais takais ir naujai numatomomis atkarpomis suformuojant 3 m. pločio asfalto dangos dviračių tako trasą su elektros apšvietimu.

Esamas takas-žiedas, Ąžuolyno vertingosios savybės- takų tinklo- elementas, kuris yra ir ryškus parko kompozicinis elementas- siūloma išgrįsti surištos skaldos danga ir įrengti apšvietimą.

Esamas rekonstruotas takas S. Dariaus ir S. Girėno paminklo iki Radvilėnų plento ir Vydūno alėjos sankryžos turėtų būti naudojamas tik pėstiesiems ir sudaryti jungtis su kitų funkcijų (botaninio pažintinio tako, sveikatingumo tako ir kt.) takų sistemomis. Šiaurinė ir šiaurės rytinė parko dalis paliekama „riedančioms priemonėms“, o likusi dalis “einančioms“.

Gamtiniu požiūriu vertingose bei funkciškai išskirtinėse teritorijose/trasose buvusių žvyruotų ar gruntinių takų ruožuose įrengiami „aplinkai draugiški“ plūktos skaldos takai su metalo bortais.

Prie takų numatyti suolai, informaciniai stovai, šviestuvai. Šiukšlinės numatomos parko prieigose, takų mazguose bei prie numatomų intensyvaus lankymo aikštelių.

Pagrindiniams takams, įvertinant lankytojų traukų intensyvumą ir poreikius nustatomas plotis, numatomos asfaltbetonio dangos. Prie takų numatomos apšvietimo sistemos.
Pravedant takus arba įrengiant dangas esamiems takams, reikalinga išlaikyti atstumus nuo gyvybinių vertingų medžių erdvių. Gyvybinę medžio erdvę raiškiausiai nustato šaknų sistema, kuri dažniausiai atitinka šakų/ lajos projekciją ant žemės. Nesant galimybės pravesti taką už gyvybinės erdvės ribų, būtina priimti specialius takų įrengimo principus, kurie leistų nejudinti esamo grunto ant šaknų- vykdant darbus medžio gyvybinėje erdvėje, būtina laikytis specialiųjų reikalavimų *(nepažeisti augalinio sluoksnio, nesuplūkti paviršiaus, neįsigilinti kasant takų lovius, nesandėliuoti statybinių medžiagų ir kt.).*

Pav. 3 Siūlomas asfalto takų paviršius su šviesiai pilkos skaldos priemaišomis, siūlomas bortavimas- metalo juosta.

Pav. 4 Siūlomi surištos skaldos takai, šviesai pilkos spalvos, siūlomas bortavimas- metalo juosta.

6.4. Aikštės prie skulptūros “Stumbras” tvarkymas (skl. 14)

Aikštelę prie skulptūros „Stumbras“ atnaujinti išlaikant esamą stilių ir takų tinklą: restauruoti tašytų akmenų po skulptūra denginį šalinant žolinę augmeniją ir naujai užpildant plyšius; naujai įrengti skaldos takų dangą esamame plote; tinkamai suformuoti apžvalgos erdvę įrengiant taką su suolais šiaurinėje skulptūros pusėje ir pagrindiniame take; įrengti skulptūros ir šalia esančių medžių apšvietimą. Priešais skulptūrą, kitoje pagrindinio tako pusėje projektuojama suoliukų eilė.
Skulptūros autorės prof. D. Matulaitės nuomone, galima gerinti dangas, vejas, tačiau skulptūros aplinka nekeičiama, aplinkoje neturi būti įrenginėjami gėlynai. Galimas tik pamiškės formavimas kraštovaizdžio kirtimais, želdynus papildant vietinių augimviečių reikalavimus atitinkančiais krūmais ir kt. augmenija.
Skulptūros aplinkoje įrengiama vietos augimvietę atitinkančios rūšinės sudėties veja.

6.5. Esamos pievos (dabartinio mėtymų sektoriaus) naudojimas

Esamas mėtymų sektorius *(skl. 48)*, įrengtas atviroje parko pievoje, vertinamas kaip miško poilsiavietė, gali būti naudojama kaip viešųjų renginių erdvė. Plotą mažinti/ želdinti netikslinga, nes *Ąžuolynui* erdvių trūksta. Viešų renginių metu esamą mėtymų sektoriaus apsauginę tvorą galima transformuoti ir naudoti renginio interesams.

6.6. Ąžuolinių skulptūrų ir suolų atnaujinimas

Išsaugant Ąžuolyno dvasią ir tvarkymo etapus, esamus vertingus liaudies meistrų įrengtus meninius akcentus (įvertinus jų būklę) numatoma restauruoti. Dekoratyvius ąžuolo masyvo suolus siūloma restauruoti *(nuimant arba vietoje; atkurti/pakeisti sunykusias detales)* arba jų vietose pastatyti naujus analogiškus suolus.
Restauruoti suolai numatomi sugrupuoti po 4 vnt. ir pastatyti trijose gamtinėse „terasose“, parinkus labiausiai prašviečiamą plotelį, įrengus skaldos aikšteles.
Esamus meninės vertės neturinčius, funkcionalius betono *(atramos)*/ medienos *(pjauta ąžuolo masyvo mediena)* suolus siūloma remontuoti. Neatitinkančius funkcinių ir estetinių reikalavimų suolus pakeisti - stilių atitinkančiais suolais.

6.7. Naujų suolų, šiukšlinių irk t. elementų pastatymas

Nauji suolai statomi projekte nurodytose vietose. Suolai pagrindiniuose asfalto dangos takuose išdėstomi saikingai, tik būtinose vietose, įvertinant atstumus ir takų „apkrovimą“ žmonių srautu. Suoliukų išdėstymas koncentruojamas visų paskirčių aikštelėse.
Visi parko suoliukai numatomi vieningo modernaus dizaino stiliaus. Siūlomi suoliukai skirtingų formų- nuo pastatomų erdvėje iki klasikinių tako suoliukų su atlošu. Skirtingomis formomis siekiama pabrėžti aikštelių funkciją- pvz. pažintiniame gamtos take aikštelėse prie stendų statomi vienviečiai suoliukai siekiant pabrėžti lankytojo asmeninį santykį su gamtine aplinka, o poilsio-apžvalgos aikštelėse naudojami suolai didelių matmenų, gali būti naudojami gulėjimui/medžių lajų stebėjimui, pikniko stalui ar grupės žmonių atsisėdimui. Prie pagrindinių tranzitinių takų statomų suolų forma -išilginta.

Pav. 5 Siūlomi modernaus dizaino, diferencijuotų formų mediniai suolai

Pav. 6 Siūlomos metalinio korpuso šiukšlinės, metaliniai dviračių stovai, stulpeliai.

Pav. 7 Siūloma tamsiai pilka/juoda akmens trinkelių danga po suolais ir aikštelėse.

6.8. Vaikų žaidimų aikštelės

Esama vienintelė parke vaikų žaidimo aikštelė, kuri įrengta po 3-4 vertingų ąžuolų lajomis – ant šaknų ir pažeidžia ąžuolų ekosistemą - naikinama, įrenginiai demontojami, išvežami, o žemės paviršius atstatomas augaliniu sluoksniu.

Vaikų žaidimų aikštelių zona projektuojama atokiau nuo tranzitinių parko takų. Projektuojamos trys aikštelės su įvairiais žaidimų įrenginiais: sūpynėmis, tinklu, čiuožykla, batutais, suktukais, laipiojimo, neaukšto kopimo elementais ir pan. Aikštelės gali skirtis pagal lankytojų amžių arba tik stiliumi.

Pav. 8 Siūlomi įvairaus tipo vaikų žaidimų įrenginiai: sūpynės, tinklo karstynė, suktukai, batutai, laipiojimo elementai, čiuožykla.

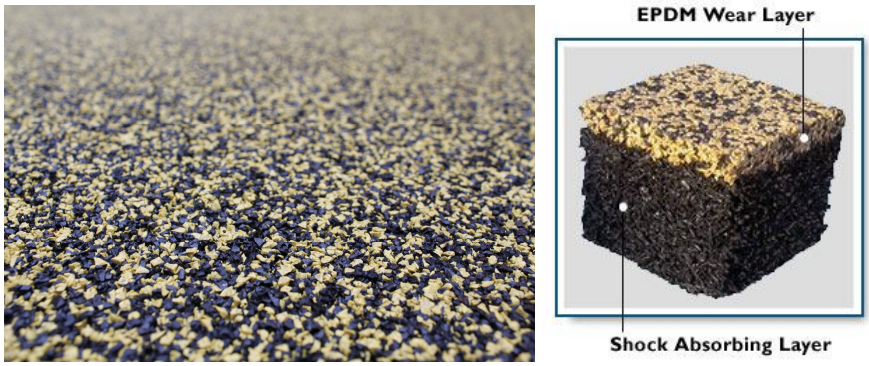

Pav. 9 Siūloma vaikų aikštelių danga- liejamos gumos. Spalvos neutralios, susiliejančios su aplinka.

6.9. Treniruoklių aikštelės

Kiekvienas lankymo ir naudojimo kompleksas neturi pažeisti gamtinės vertybės – Kauno Ąžuolyno apsaugos ir naudojimo reikalavimų. Ant ąžuolų šaknų sistemos įrengti treniruoklių aikštelės *(40 skl.)* įrenginiai *(8 vnt)* turi būti iškelti, ąžuolų šaknims kenkianti plastikinio korio su skaldos užpildu bei betoniniais bordiūrais danga *(apie 90 m^2)* nuardoma. Jau devastuotą plotą galima panaudoti kietai dangai įrengti, tačiau išlaikant būtinus atstumus nuo kamienų. Ši vieta tinkama stoginei ar pavėsinei.

Nauji treniruoklių įrenginiai statomi sveikatinimo zonoje (esamo asfaltuoto nenaudojamo tako vietoje). Formuojamos dviejų rūšių treniruoklių aikštelės- lauko fitneso ir sporto treniruoklių. Plane Nr. 4- lauko fitneso aikštelė skirta mėgėjams, įvairaus amžiaus ir fizinių pajėgumų žmonėms, siūlomi treniruokliai: prisitraukimams ir tempimo pratimams, įvairių raumenų grupių stiprinimui, dviratis, vaikštynė ore, lygsvaros. Aikštelė Nr.5 skirta rimčiau sportuojantiems ar Lietuvos sporto universiteto studentams, sudaroma iš sporto treniruoklių: prisitraukimams, atsispaudimams, treniruokliai rankoms, svarmenų kilnojimo.

Aikštelių danga- liejamos gumos. Spalvos siūlomos neutralios, susiliejančios su aplinka ir sudarančios vieningą vaizdą kartu su gretimomis vaikų žaidimų aikštelėmis.
Įrenginių medžiagiškumas- metalas, įrenginiai formomis ir spalvomis suderinti tarpusavyje bei sudarantys vientisą aikštelių dizainą.

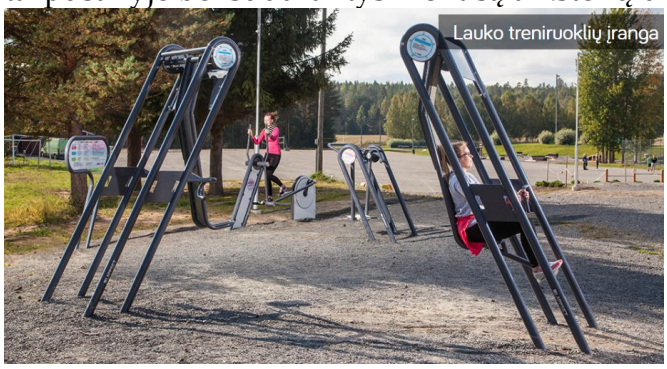

Pav. 10 Siūlomas treniruoklių dizainas

6.10. Bėgiojimo trasa

Bėgiojimo trasa numatoma jau dabar sveikatinimo funkcijai naudojamoje erdvėje pietrytinėje parko dalyje *(40 skl.)*. Tarp erozinių raguvų įsiterpusiame plote esamų takų vietoje numatoma 1 km ilgio žiedinė bėgiojimo tako trasa. Bėgiojimui bus tinkami visi nauji skaldos takeliai, kurie projektuojami esamų išmintų takų pagrindu.
Pagrindinė bėgiojimo trasa pravesta iš esmės lygia terasa – išnaudojant ją lydinčius esamus gruntinius takus pravestus išraiškingame reljefe, galima įrengti terenkuro trasą. Vykdant darbus, gyvybiniai medžių interesai neturi būti pažeidžiami.

6.11. Tualetų, biotualetų įrengimas

Parke numatomi įrengti 2 tualetai (prijungti prie miesto inžinerinių tinklų, šildomi): poilsio aikštelėje prie Radvilėnų pl. ir vidinėje parko dalyje tarp mėtymo sektoriaus ir stadiono, prie takų susikirtimo.
Tualetai siūlomi įrengti automatiškai išsivalantys, vienviečiai arba dviviečiai, patvarių ir suderintų su parko aplinka medžiagų. Gali būti iš atspindinčių aplinką medžiagų. pvz. nerūdijančio plieno.
Atsižvelgiant į lygiagrečiai rengiamą Dainų slėnio rekonstrukcijos techninį projektą, slėnio prieigose prie Ąžuolyno parko tako numatoma kietos dangos aikštelė lankytojų aptarnavimui Dainų slėnyje vykstančių švenčių metu.

Pav. 11 Tualetų kabinų dizaino pavyzdys.

6.12. Numatomi perspektyviniai statiniai

Šiuo projektu siūlomos vietos plane, kuriose ateityje gali būti pastatyti stacionarūs statiniai: du tilteliai per raguvas, parko paviljonas aikštelėje prie Radvilėnų pl., siūloma viena pavėsinei,paviljonui prie tvenkinio ir tako. Statinių, įrenginių ar pastatų dizanas turi atitikti bendrą parko mažosios architektūros stilių ir medžiagiškumą.
Statiniai gali būti projektuojami įregistravus Ąžuolyno parko sklypą, t.y. kitu etapu.

6.13. Ąžuolyno biologinės įvairovės pažintinio tako įrengimas

Takas įrengiamas pietrytinėje Ąžuolyno teritorijos dalyje (skl. 36; 39) esamų miško takų bazėje - nustatytų gamtinių vertybių sankaupoje. Takas prasidėtų nuo aikštelės (informacinio terminalo) prie takų susikirtimo ateinant tranzitiniu taku nuo Sporto halės ir pro gamtinių vertybių kompleksus vestų iki raguvų/atragių priešlaitėmis vedamo tako. Takas baigtųsi prie informacinės/ edukacinės aikštelės šiaurės rytinėje teritorijos dalyje *(galima ir atvirkščia tako apžvalgos sistema – nuo prie Zoologijos sodo esančios edukacinės aikštelės)*.
Sukuriama: informacinių stendų sistema su informacija apie gamtinį kompleksą ir „Natura – 2000“ objektų tvarkymo pobūdžių aiškinimu; gamtinių vertybių vietų, prie kurių statomi stendai, tvarkymo priemonių nustatymu; informaciniai stendai prie įėjimų į parką (informaciniai terminalai prie pagrindinių įėjimų), informaciniai ir nuorodų stendai prie objektų.

Tako įrengimo projektiniai pasiūlymai tikslinami pagal Lietuvos gamtos fondo specialistų gamtotvarkos planu nustatytas/pateiktas rekomendacijas.

Informacinių stendų apie BAST Kauno Ąžuolyną pastatymas

Informacijai apie buveinių apsaugai svarbias teritorijas (BAST) teikti numatoma informacinė sistema. Tam, kad tinkamai pristatytume visuomenei *Ąžuolyno* išsaugoti gražų ąžuolyną ateities kartoms, privalome suformuoti stabilias ekosistemas, išeksponuoti gražiausius ąžuolus, pašalinti savaiminius, trukdančius ąžuolams augti medžius, suformuoti daugiau atviresnių erdvių, išskirti perspektyvius jaunus ąžuolus ir sudaryti sąlygas jiems užaugti. Gražūs ąžuolai gali užaugti ir būti matomi stebėtojams tik jiems tinkamai suformuotose erdvėse.

Ekspozicijų su informacija apie nudžiūvusius ar jau nugriuvusius medžius ir kelmus įrengimas

Pateikiama informacija apie niūraspalvio auksavabalio *(Osmoderma eremita)* buveinę. Numatomos vietos išvirtusiems, lūžusiems drevėtiems medžiams palikti, kad galėtų toliau būti natūralioje aplinkoje pagal BAST „Natūra 2000“ reikalavimus. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos užsakymu Gamtos tyrimų centras įgyvendina projektą „Saugomų rūšių apsaugos ir invazinių rūšių gausos reguliavimo dokumentų parengimas“, kuris vykdomas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonę „Biologinės įvairovės apsauga“, finansuojamą iš Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Įgyvendinant šį projektą yra rengiami Kauno ąžuolyno dalies ir Vytauto parko niūraspalvio auksavabalio apsaugos veiksmų planai.

Rekomenduojama: Palikti gyvus ir negyvus plačialapius medžius, kurių kamieno skersmuo 0,5 m. Palikti pakankamą jaunesnių medžių kiekį, Kad būtų užtikrintas ilgalaikis Niūraspalvio auksavabalio *(Osmoderma eremita)* populiacijos išlikimas. Pirmenybė teikiama ąžuolams. Stuobrių eksponavimo vietos nurodytos parko sutvarkymo plane.

Pav. 12 Parko informacinių ir gamtos pažinimo takų siūlomas dizainas.

6.14. Tvenkinio atkūrimas

Siūloma atkurti buvusį tvenkinį, panaudojant suformuotą reljefą esamuose kontūruose.

Planuojamas tvenkinys parko vidurinėje dalyje siūlomas įrengti pagilinus jį ir išvalius iki reikiamos altitudės taip, kad jame susidarytų 2,5-3,0 m gylio vandens sluoksnis. Vandeniui iš tvenkinio nuvesti planuojamas perteklinio vandens numetėjas. Jo konstrukcija iš hidrotechninio betono, armuoto armatūra, bei su anga viršuje vandeniui praleisti, bei apačioje esančiu remontiniu skydu, norint pilnai vandenį išleisti iš tvenkinio. Vanduo išvedamas vamzdžiu už pylimo įrengiant g/b žiotis.
Vanduo išvedamas vamzdžiu už pylimo įrengiant g/b žiotis į esamą vandens nuvedimo kanalą.

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS
Vinco Kudirkos g. 18-3, 03105 Vilnius, tel. (8 5) 2688 262, faks. (8 5) 2688 311, el.p. info@registrucentras.lt

NEKILNOJAMOJO TURTO REGISTRO CENTRINIO DUOMENŲ BANKO IŠRAŠAS

2016-12-05 14:40:52

1. Nekilnojamojo turto registre įregistruotas turtas:

Registro Nr.: **44/261256**
Registro tipas: **Statiniai**
Sudarymo data: **2004-09-08**
Teritorija: **Kauno m. sav., Kauno m. sav. teritorija**
Registro tvarkytojas: **Valstybės įmonės Registrų centro Kauno filialas**

2. Nekilnojamieji daiktai:

2.1. **Kiti inžineriniai statiniai - Ąžuolyno parko statiniai**
Unikalus daikto numeris: **4400-0390-6688**
Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis: **Kiti inžineriniai statiniai**
Statybos pradžios metai: **1968**
Statybos pabaigos metai: **2001**
Baigtumo procentas: **100 %**
Atkūrimo sąnaudos (statybos vertė): **726077 Eur**
Fizinio nusidėvėjimo procentas: **1 %**
Atkuriamoji vertė: **200417 Eur**
Vidutinė rinkos vertė: **200417 Eur**
Vidutinės rinkos vertės nustatymo būdas: **Atkuriamoji vertė**
Vidutinės rinkos vertės nustatymo data: **2013-03-13**
Kadastro duomenų nustatymo data: **2013-03-13**

3. Daikto priklausiniai iš kito registro: įrašų nėra

4. Nuosavybė:

4.1. **Nuosavybės teisė**
Savininkas: **KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖ, a.k. 111106319**
Daiktas: **kiti statiniai Nr. 4400-0390-6688, aprašyti p. 2.1.**
Įregistravimo pagrindas: **1996-08-05 Priėmimo - perdavimo aktas**
Įrašas galioja: **Nuo 2014-02-14**

5. Valstybės ir savivaldybių žemės patikėjimo teisė: įrašų nėra

6. Kitos daiktinės teisės : įrašų nėra

7. Juridiniai faktai: įrašų nėra

8. Žymos: įrašų nėra

9. Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos: įrašų nėra

10. Daikto registravimas ir kadastro žymos:

10.1. **Kadastrinius matavimus atliko (kadastro žyma)**
Valstybės įmonės Registrų centro Kauno filialas, a.k. 135040952
Daiktas: **kiti statiniai Nr. 4400-0390-6688, aprašyti p. 2.1.**
Įregistravimo pagrindas: **2013-03-13 Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų byla**
Kvalifikacijos pažymėjimas Nr. 2M-M-186
Įrašas galioja: **Nuo 2014-02-14**

10.2. **Suformuotas naujas (daikto registravimas)**
Daiktas: **kiti statiniai Nr. 4400-0390-6688, aprašyti p. 2.1.**
Įregistravimo pagrindas: **1996-08-05 Priėmimo - perdavimo aktas**
Įrašas galioja: **Nuo 2014-02-14**

11. Registro pastabos ir nuorodos: įrašų nėra

12. Kita informacija:

Archyvinės bylos Nr.: **19/39956**

13. Informacija apie duomenų sandoriui tikslinimą: įrašų nėra

2016-12-05 14:40:52

Dokumentą atspausdino ARTŪRAS NOSENKO

NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS KAUNO MIESTO SKYRIUS

Kauno SĮ „Kauno planas“
Kęstučio g. 66A
44304 Kaunas

2017 -06- 12 Nr. SUVA-5544(8.53-08.)

Į 2017-06-01 gautą prašymą

SUTIKIMAS TIESTI SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJAS, INŽINERINIUS TINKLUS BEI STATYTI JIEMS FUNKCIONUOTI BŪTINUS STATINIUS VALSTYBINĖJE ŽEMĖJE, KURIOJE NESUFORMUOTI ŽEMĖS SKLYPAI

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno miesto skyrius n e p r i e š t a r a u j a dėl susisiekimo komunikacijų, vandentiekio, nuotekų, drenažo, elektros ir apšvietimo tinklų tiesimo/statybos pagal planą 429-55-TP-S (toliau – Planas) valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai. Inžineriniai tinklai bus tiesiami Ąžuolyno parkui, Kauno mieste.

Šis sutikimas galioja tik pridedamame Plane nurodytiems inžineriniams tinklams tiesti bei jiems funkcionuoti būtiniems statiniams statyti Plane pažymėtoje vietoje.

Planas yra neatsiejama šio sutikimo dalis.

Sutikimas galioja 10 metų skaičiuojant nuo Sutikimo išdavimo datos. Sutikimo galiojimas baigiasi nesuėjus Sutikime nurodytam 10 metų terminui, kai valstybinėje žemėje, kurioje pagal Sutikimą suteikta teisė tiesti inžinerinius tinklus bei statyti jiems funkcionuoti būtinus statinius, suformuojamas žemės sklypas.

Inžineriniai tinklai nutiesti bei jiems funkcionuoti būtini statiniai turi būti pradėti statyti per 3 metus nuo Sutikimo išdavimo datos. Nepradėjus tiesti inžinerinių tinklų bei statyti jiems funkcionuoti būtinų statinių per 3 metus, Sutikimas nustoja galioti ir nustatyta tvarka turi būti gautas naujas Sutikimas.

Pagal Sutikimą nutiesti inžineriniai tinklai ar jiems funkcionuoti būtini statiniai Sutikimo galiojimo laikotarpiu yra laikini statiniai ir neregistruojami Nekilnojamojo turto registre. Pagal Sutikimą nutiestos elektros energijos persiuntimui skirtos žemos ir vidutinės įtampos elektros oro linijos, oro kabeliai ir požeminių kabelių linijos bei įrenginiai, įskaitant transformatorinėse pastotėse įrengtus įrenginius kartu su požeminių kabelių kanalais, linijas laikančiomis atramomis ir kitais priklausiniais, nustatytais Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 75 straipsnio 2 dalyje, bei ryšių linijos, kabeliai, ryšių kabelių kanalų sistemos, nurodytos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 37 straipsnio 5 dalyje, yra laikomi kilnojamaisiais daiktais ir Nekilnojamojo turto registre neregistruojami.

Pasibaigus išduoto Sutikimo terminui, pagal Sutikimą nutiesti inžineriniai tinklai bei jiems funkcionuoti būtini statiniai turi būti nukelti jų savininko lėšomis, išskyrus atvejus, kai asmeniui išduotas naujas Sutikimas arba kai nutiestiems inžineriniams tinklams bei pastatytiems jiems funkcionuoti būtiniems statiniams naudotis ir juos aptarnauti yra nustatytas servitutas.

LIETUVOS RESPUBLIKA Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos Nr.8

Skyriaus vedėjo pavaduotojas,
pavaduojantis skyriaus vedėją Kęstutis Tarnauskas

Jūratė Liepaitė, tel. 8 706 85 418, el. p. Jurate.Liepaite@nzt.lt

100 Atkurtai Lietuvai

KAUNO MARIŲ REGIONINIO PARKO DIREKCIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Miškininkų g. 2 Vaišvydavos k. LT-53106 Kauno r.,
tel./faks.: (8-37) 38 30 70 Tel.: (8-37) 38 30 71, el.p. info@kaunomarios.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193371328

Kauno SĮ „Kauno planas“ 2017-06-06 Nr. V3-7.1-410
Į 2017-06-06 prašymą

Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvada

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas: *Kauno ąžuolyno parke esančios infrastruktūros sutvarkymas, pritaikant ją visuomenės poreikiams.*

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) (pavadinimas ar vardas ir pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninis paštas): *Kauno miesto savivaldybės administracija, įmonės kodas 188764867, Laisvės al. 96, LT-44251 Kaunas, tel.: (8 37) 42 36 77, el. p.*

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (pavadinimas ar vardas ir pavardė, adresas, telefonas, faksas, elektroninis paštas): *Kauno SĮ „Kauno planas“, kodas 133810450 Kęstučio g. 66A, Kaunas, tel.: (8~37) 220146, faks.: (8~37) 337774, el. paštas: info@kaunoplanas.lt*

Įsteigtų ar potencialių „Natura 2000“ teritorijų, kurioms galimas poveikis buvo nagrinėtas, pavadinimai bei jų pagrindinės vertybės (nurodomos rūšys ir/ar buveinės, kurioms išsaugoti šios teritorijos yra paskelbtos): *Buveinių apsaugai svarbi teritorija – Kauno ąžuolynas (LTKAU0020), saugomas Niūraspalvis auksavabalis.*

Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:
Numatoma:
- rekonstruoti susidėvėjusius asfaltuotus takus, įrengiant naują asfalto dangą;
- atkurti dalinai sunykusį gruntinį rato formos taką, jį asfaltuoti, skirti jį riedutininkams;
- sutvarkyti gruntinius takus, juose įrengiant skaldelės dangą;
- įrengti pralaidas po takais, kad vanduo galėtų laisvai nubėgti ir nesusidarytų vandens plotų;
- įrengti apšvietimą, taip pat išskirtinių ąžuolų apšvietimą;
- įrengti treniruoklių zonas įvairaus amžiaus žmonėms, įvairias pavėsines, pažintinius takus, informacinius stendus ir t.t.;
- pastatyti naujus suoliukus ant klijuotos skaldos pagrindo;
- panaudoti senus iš ąžuolų išskobtus suolus;
- sutvarkyti vandens tvenkinius.

Veiklos elementai, galintys sukelti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms: *Nėra arba nežymūs.*

Išvada (nurodoma, ar planuojamos veiklos įgyvendinimo poveikis bus reikšmingas ar ne, ar privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą ir ar VSTT (ar Direkcija) pageidauja dalyvauti tolimesnėse poveikio vertinimo procedūrose):

Planuojamoji ūkinė veikla - Kauno ąžuolyno parke esančios infrastruktūros sutvarkymas, pritaikant ją visuomenės poreikiams - nebus reikšminga buveinių apsaugai svarbiai teritorijai - Kauno ąžuolynas (LTKAU0020), tačiau atliekant tvarkymo darbus negali būti pažeidžiami medžiai (nukapojamos ar pažeidžiamos šaknys, klojama danga ant medžių šaknų), negali būti įrengiami objektai, kurie gali užpavėsinti, žaloti ar kitaip kenkti ąžuolams ar kitiems tinkamiems

lapuočiams medžiams, kuriuose gyvena arba potencialiai gali apsigyventi niūriaspalvis auksavabalis (Osmoderma eremita, Osmoderma barnabita). Rekomenduojame parengti informacinius stendus apie saugomas vertybes Kauno qžuolyne.

Direktorė Nijolė Eidukaitienė

G. Vaivilavičius, 8 (37) 383071, el. p. g.vaivilavicius@kaunomarios.lt